

76. Obvestilo o varstvu hmelja - 21.07.2023 15:19 - Zaključeno

VREMENSKE RAZMERE TER RAST IN RAZVOJ HMELJA (M. Rak Cizej, F. Poličnik)

V teh dneh smo priča hudim vremenskim nepravilnostim in sicer z nevihtami z močnimi vetrovi (mestoma so sunki vetra presegli 80 km/h), nalivi in točo. Tako je 13. 7. 2023 bilo hudo neurje, ki je največ nevšečnosti povzročilo v hmeljiščih v Podgorju in Šmartnem pri Slovenj Gradcu, te dni pa ga skoraj ni hmeljišča v Sloveniji, ki ne bi bilo poškodovano od vetra (ogromno vodil je na tleh), včeraj pa je bilo hudo neurje s točo na širšem območju Vojnika. Pred tem smo imeli vročinski val, kjer so bile izmerjene maksimalne temperature zraka tudi preko 35 °C. V preglednici 1 so navedeni podrobnejši podatki glede temperatur in padavin v obdobju zadnjih 12 dni.

Preglednica 1: Vremenski podatki od 10. 7. do 21.7.2023

	Količina padavin (mm)	Povp. temp. zraka	povp. MIN temp. zraka	povp. MAKS temp.
Braslovče (Pšakar)	66,0	22,9	15,9	31,6
Kasaze (Mirošan)	49,8	24,4	17,3	32,2
Latkova vas	57,0	24,2	17,4	31,5
Ojstriška vas	61,4	23,7	16	31,4
Škofja vas	83,8	23,8	16,7	31,8
Žalec	71,0	24,4	17,8	31,6
Radlje ob Dravi	60,8	23,2	16,8	31,4
Moškanjci	66,6	23,7	17,3	30,3

Če odmislimo vremenske ujme, je sicer vreme ugodno vplivalo na razvoj hmelja. Na širšem območju Savinjske doline je na opazovanih lokacijah hmelj pri zgodnjih sortah (SG, STY Gold) prešel v storžke (BBCH 71-73), sorta AU je v polnem cvetu (BBCH 68-69), pri CEL je več kot 50 % cvetov popolnoma odprtih (BBCH 65-67). Podoben fenološki razvoj hmelja je na severovzhodnem delu Slovenije (na območju Ptuj, Ormož). Glede na klimatske razlike pa je na severnem delu Slovenije (Radlje ob Dravi) hmelj v razvoju malo zadaj, ni pa večjih odstopanj glede na razvoj v Savinjski dolini.

HMELJEVA PERONOSPORA (M. Rak Cizej, F. Poličnik, S. Radišek)

Na vseh lokacijah, kjer z lovci spor spremljamo ulove spor hmeljeve peronospor, so mestoma prisotne, vendar so trenutno pod pragom gospodarske škode, ki v tem obdobju znaša 10 spor v štirih zaporednih dneh. Hmelj je v kritični fazi razvoja polno cvetenje oziroma začetek storžkanja, zato je potrebno opraviti t.i. 2. škropljenje v cvet. Na razpolago imate poleg bakrovih pripravkov Badge WG (7,14 kg/ha), Cuprablau Z 35 WP (5,0 kg/ha), tudi fungicide na osnovi a.s. azoksistrobin (Mirador 250 SC ali Ortiva ali Zaftra AZT 250 SC) v odmerku 1,6 l/ha. V ekološki pridelavi je poleg bakrovih pripravkov dovoljena uporaba fungicida Polyversum (*Pythium oligandrum*) v odmerku 0,25 kg/ha. Lahko se odločite tudi za pripravek Revus (1,6 l/ha), katerega običajno pozicioniramo za zadnja - zaključna škropljenja. V primeru večjih količin padavin (> 30-40 mm padavin), predvsem pa če so te zelo intenzivne, je potrebno ponovno nanesti fungicidno oblogo, še posebej, če ste uporabili kontaktne fungicide.

Pri uporabi fungicidov morate upoštevati varnostne pasove oziroma odmike od voda 1. in 2. reda, ki so za Mirador, Ortiva in Zaftra 20 m, Cuprablau 30 m, Badge 40 m Revus 15 m.

HMELJEVA PEPELOVKA (M. Rak Cizej, F. Poličnik, S. Radišek)

Pojav hmeljeve pepelovke v nasadih hmelja še nismo zaznali. Opozarjamo vas, da ste pozorni na simptome hmeljeve pepelovke predvsem na občutljivih sortah hmelja (Celeia, Dana, STY Cardinal, STY Eureka). Preventivno vam svetujemo uporabo žvepljenih pripravkov (Cosan, Kumulus DF, Microthiol SC, Pepelin, Vindex 80 WG).

Na razpolago imate tudi priprava na podlagi kalijev hidrogen karbonata (Karbicure-5 kg/ha in Vitisan- 12 kg/ha) ali a.s. metrafenon (Vivando), katerega uporabite v odmerku 0,66 l/ha. Glede na predvidene visoke temperature je potrebno škropljenje opraviti pozno zvečer ali zgodaj zjutraj.

Vsi žvepleni pripravki, kot tudi priprava na osnovi kalijev hidrogen karbonata (Karbicure in Vitisan), imajo dovoljenje tudi v ekološki pridelavi.

HMELJEVA LISTNA UŠ (M. Rak Cizej, F. Poličnik)

Uši v hmeljiščih, kjer ste uporabili sistemčen insekticid, niso prisotne. Posebno pozornost morate nameniti prvoletnim nasadom še posebej v primeru, ko še niste uporabili insekticidov, kajti v teh dneh je populacija uši narastla. V primeru, da boste za zatiranje uši v prvoletnih nasadih imeli kakšne težave, se za dodaten nasvet obrnite na IHPS, Oddelek za varstvo rastlin.

HMELJEVA PRŠICA (M. Rak Cizej, F. Poličnik)

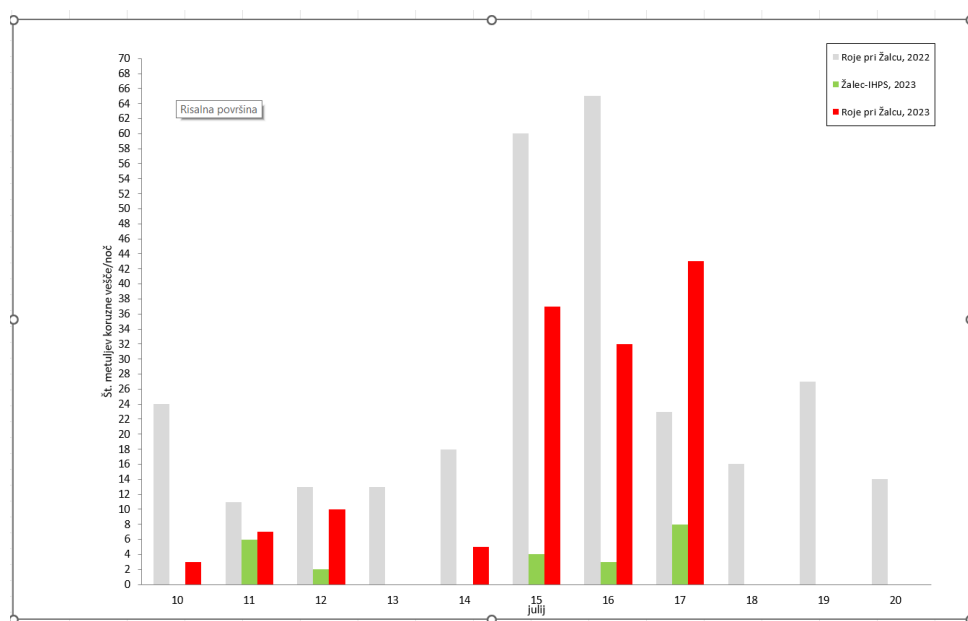
V hmeljiščih, kjer je bil uporabljen Movento SC 100, ki je sistemski insekticid z akaricidnim delovanjem, trenutno pršice ne najdemo. Na ostalih nasadih, kjer ste uporabili Teppeki in v prvoletnih nasadih, pa pri rednih pregledih posebno pozornost namenite tudi hmeljevi pršici, saj v takšnih hmeljiščih najdevamo pršico. Trenutno so prisotni posamezni osebki in veliko odloženih jajčec. Ko najdete na enem listu v povprečju 1-3 pršice, je priporočljivo uporabiti akaricide, ki so na seznamu dovoljenih pripravkov za letošnje leto (Nissorun 10 WP, Nissorun 250 SC, Vertimec PRO). Pri uporabi akaricidov vam poleg svetujemo uporabo močil (npr. Siltac, ipd.). **Pazite na karenci pri uporabi Nissorun-a in Vertimek-a, ki je 28 dni, še posebej na zgodnjih sortah hmelja.** V večini primerov, kjer ste uporabili Movento, bo uporaba akaricidov sledila v začetku avgusta.

Za uporabo akaricidov Kanemite SC in Milbeknock se morate predhodno dogovoriti s svojim kupcem hmelja, sicer njuno uporabo odsvetujemo.

Opozorilo: Akaricidu Vertimec PRO je 15. maja 2023 potekla veljavnost registracije. Vertimec PRO boste lahko na tržišču kupili še do konca septembra letošnjega leta, njegova uporaba pa bo mogoča vse do 30. septembra 2024.

KORUZNA VEŠČA (M. Rak Cizej, F. Poličnik)

Let metuljev koruzne vešče 2. generacije se je začel 10. julija in je zelo intenziven (maksimalni ulov na lokaciji Roje pri Žalcu je preko 40 metuljev/noč) slika 1. V teh dneh že pričakujemo pojav prvih gosenic druge generacije. Tako vam v naslednjih dneh svetujemo uporabo pripravkov na osnovi *Bacillus thuringiensis* in sicer Agree WG (1 kg/ha) ali Lepinox plus (1 kg/ha). Še posebej opozarjamo vse, ki ste vključeni v Intervencijo Biotično varstvo rastlin, da izvajate varstvo pred koruzno veščo v skladu s programom.

Slika 1: Let metuljev koruzne vešče 1. generacije na svetlobni vabi v Žalcu (zeleni stolpci) in Rojah pri Žalcu (rdeči stolpci) v letu 2023 v primerjavi z letom na Rojah pri Žalcu v letu 2022 (sivi stolpci)

Za dobro delovanje omenjenih pripravkov morate paziti na pH vode, saj imata Agree WG in Lepinox plus dobro delovanje, če je pH vode približno 6,5. Kislost vodne raztopine lahko uravnate npr. s pripravkom Aquascope ali PH minusom, ipd. Pozorni bodite, da število uporab zgoraj navedenih pripravkov ne presega 3 uporabe/leto. Oba pripravka sta dovoljena v ekološki pridelavi.

HMELJEV BOLHAČ (M. Rak Cizej, F. Poličnik)

V teh dneh smo opazili večjo prisotnost hmeljevega bolhača poletnega pojava. V večini hmeljišč je prisoten v manjšem številu, večina ga najdemo na spodnjih panogah in na mladih listih hmelja. Izjema pa je pri Savinjskem goldingu, ki že ima oblikovane storžke, se le-ta prehranjuje že na njih. Preglejte svoja hmeljišča in če imate prisotne bolhače, ki vam povzročajo že škodo, uporabite Karate 5 CS (a.s. lambda-cihalotrin), ki pa bo sočasno zadel tudi gosenice koruzne vešče. Je pa potrebno opozoriti, da ima a.s. lambda-cihalotrin kratko delovanje v vremenskih razmerah kakršnim smo priča v teh dneh; obilne padavine pa ga tudi sperejo, ker je insekticid s kontaktnim delovanjem. V večini primerov zatiranje bolhača še ni upravičeno, kajti njegova populacija bo v naslednjih dneh še narastla. Njegov vrh pričakujemo konec julija, v začetku avgusta.

HUDA VIROIDNA ZAKRNELOST HMELJA IN VERTICILIJSKA UVELOST HMELJA (S. Radišek)

Opozarjamo vas na redno izvajanje fitosanitarnih higienskih ukrepov v nasadih, kjer imate potrjeno okužbo s hudo viroidno zakrnelostjo hmelja in verticiljsko uvelostjo hmelja. Podrobnejše informacije o teh dveh boleznih lahko preberete v prejšnji - 8. št. Hmeljarskih informacij.

Datum objave obvestila: 21.07.2023 15:19

Obvestilo prognostičnega centra: Celjska in Koroška regija/Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije

Objavil/a: Rak Cizej Magda

